ИЮНЬ — ҒЎЗА ПАРВАРИШИДА ЗАРБДОР ОЙ!

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

КУЛЬТИВАЦИЯНИНГ СИФАТЛИ БЎЛИШИГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР БЕРАЙЛИК! * *БИРОР ТУП ҒЎЗАНИ ҲАМ ЎТГА ОЛДИРМАНГИЗ* * СУҒОРИШ НАМУНАЛИ ЎТКАЗИЛСИН * ҲАММА МАЙДОНЛАРДА ҒЎЗАНИ ТЕЗРОҚ ШОНАЛАТИБ ОЛАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17-йил чиқиши.

№ 110 (4357).

4 ИЮНЬ ПАЙШАНБА 1970 йил,

Баҳоси 2 тийин.

БРИГАДИР ДАЛА КЕЗАДИ

РЕПОРТАЖ

Уфқдан бош кўтарган қуёш борлиқни заррин нурига буркаши билан кафтдек текис яхлит карталарда иш қизиб кетди.

Бир томонда яшил квадрат оралари культивация қилинаётган бўлса, иккинчи томонда коллектив жонкуярлари ягана қилишаяпти. Ошпаз Зулфия Исаева нонуштага тайёргарлик кўряпти. Дала шийпонидан чиққан бригада бошлиғи Холмат нариги картада бир текисда олга интилаётган агрегат томон юрди.

Яқин ўн беш йилдан бери трактор рулини тутиб, катта тажриба орттирган Отажон Ҳасанов бугун ҳам ишга одатдагидек барвақт чиқди. Ҳозиргача анча ерни ишловдан чиқарибди. Холмат культиваторлар юриб ўтган ерга назар ташлади: «Ғўзаларнинг ривожи яхши, уяларда кўчат бут, — хаёлидан ўтказди бригадир,— экиш пайтида ерга азотли ўғит солганимиз яхши бўлди. Ниҳоллар ҳадемай авж олади».

Шу пайт бригада бошлиғи қаршисига трактор келиб тўхтади. Ундан юзлари пахтазор шамолида қорайган, ўрта бўйли Отажон сакраб тушди.

— Бугун кундалангига ишлов беришни тугатаман, — деди звено бошлиғи Холмат билан сўрашар экан, — узунасига культивация қилишда ерга ўғит солсак яхши бўлади.

— Тўғри айтасан, — Отажон гапини маъқуллади бригада бошлиғи — ягонадан чиққан карталарга ўғит солиб суғоришга тайёргарлик кўраверсак бўлади.

Отажоннинг ишидан кўнгли тўлган бригада бошлиғи қўшни картада ишлаётган чопиқчилар олдига ўтди. Ишга барвақт етиб келган колхозчилар ўзларига бириктирилган ердаги ғўзаларни ягана қилишаяпти.

Бу бригада аъзолари юбилей йилида пахта ҳосилдорлигини ошириб, гектарига 30 центнерга етказишга бел боғлаган. Зиммага олинган мажбурият пландагига қараганда гектаридан 9 центнердан ортиқ. Ҳамрохон Ҳошимова, Тожи Усмонова, Ойсара Ўлмасова каби жонкуярлар ягананинг намунали бўлишига ҳаракат қиляптилар.

— Уялардаги ортиқча ниҳоллар қанчалик вақтли олиб ташланса, — деган эди Холмат бригада аъзолари билан маслаҳат йиғилишида, — қолган ғўзалар шунчалик соғлом ва тез ривожланади. Озуқага шерик бўладиган ниҳолларсиз ўсган ғўзада ҳосил мўл бўлиб, кўсаклар тез етилади.

Бригада бошлиғи яганадан чиққан ерларни кўрар экан, иш сифатидан мамнун бўлди, чунки колхозчилар ягана қилиш билан бирга ора-сира учраб турган бўш уяларга чигит ташлаб кетмоқда эдилар. Ҳосил тупидан олинади. Шунинг учун ҳам бригаданинг «оқ олтин» ижодкорлари мавжуд 150 гектар экин майдонидаги уяларнинг бут бўлиши учун интиляптилар.

Шу пайт ошпаз нонуштага чақиради. Ишни барвақт бошлаган колхозчилар бирин-кетин дала шийпонига тўпланишди. Нонушта пайтида бригада бошлиғи Х. Рашидов кечаги қилинган ишларга якун ясади, бугун қилинаётган иш сифати билан колхозчиларни таништирди.

Меҳнатсевар коллектив аъзолари нонуштадан сўнг яна ишга киришиб кетдилар. Бригада бошлиғи ғўза қатор ораларига иккинчи марта ишлов бераётган механизаторлар Х. Кантаев, Ғ. Сайдалиев, О. Ҳасановлар ва 100 гектардан ортиқ ердаги ғўзани яганадан чиқариб қўйган деҳқонлар ишидан мамнун эди. Беш йилликнинг якунловчи йилида бригада заршунослари бунёд этадиган 450 тонналик «оқ олтин» хирмони учун шундай замин яратилаяпти.

Ж. ОТАҚУЛОВ.
Бўка районидаги «Ленинизм» колхози.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми яқинда ўзининг навбатдаги мажлисини ўтказди. Бу мажлисда мамлакат ички ҳаётининг муҳим масалалари ва СССР Олий Советининг ташқи сиёсий фаолиятига доир масалалар қараб чиқилди.

Президиум аъзолари СССР Олий Совети Президиуми раиси Н. В. Подгорнийнинг Эронга қилган визити якунлари билан танишиб чиқдилар.

Ана шу расмий визит Совет Иттифоқи билан Эрон ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш учун муваффақиятли ва фойдали бўлди. СССР Олий Совети Президиумининг раиси ва унинг ҳамроҳлари ҳамма жойда самимий кутиб олинди. Эрон шоҳи билан, Эроннинг бош министри ва ташқи ишлар министри билан ўтказилган суҳбатлар вақтида совет—Эрон муносабатларининг аҳволи ва истиқболлари, шунингдек актуал халқаро проблемалар муҳокама қилинди. Ҳар иккала томон иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий алоқаларни кенгайтиришдан манфаатдор эканлигини билдирди.

СССР Олий Совети Пдезидиуми СССР Олий Совети Президиуми раиси Н. В. Подгорнийнинг расмий визит билан Эронга қилган сафари вақтида бажарган фаолиятини маъқуллади.

Президиум СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев бошчилигидаги СССР Олий Совети делегациясининг Бирлашган Араб Республикасига қилган сафари, СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари, Туркманистон ССР Олий Совети Президиуми раиси А. М. Қличев бошчилигидаги СССР Олий Совети делегациясининг Мавритания ислом республикасига ва СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари, Молдавия ССР Олий Совети Президиумининг раиси К. Ф. Ильяшенко бошчилигидаги делегациянинг Уругвай шарқий республикасига қилган сафари тўғрисидаги ахборотни ҳам тинглади.

Бирлашган Араб Республикаси, Мавританин ва Уругвайга расмий визит билан борган СССР Олий Совети делегацияларининг фаолиятини президиум аъзолари маъқулладилар.

Президиум шу мажлисда парламент аъзоларининг Яқин Шарқдаги тинглик масаласи юзасидан Қоҳирада ўтказилган халқаро конференциясида қатнашган СССР Олий Совети депутатлари группасининг фаолияти, шунингдек парламентлараро иттифоқ органларининг Монакода ўтказилган мажлисларида қатнашган СССР парламент группаси делегациясининг фаолияти тўғрисидаги ахборотни тинглади ва бу ахборотни маълумотга олди.

Баъзи умумиттифоқ министрликлари корхоналарида меҳнат тўғрисидаги қонунларга қандай риоя қилинаётганлиги устидан контроли кучайтириш мақсадида СССР Олий Совети Президиуми иттифоқдош республикалар Олий Советлари Президиумларига, СССР Министрликлари ва идораларига қонун лойиҳалари тайёрловчи комиссияларнинг хати ва тасвинномаларини юборишга қарор қилди.

Палаталарнинг қонун лойиҳалари тайёрловчи комиссиялари СССР Олий Совети Президиумининг «Гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларини қараб чиқиш тартиби тўғрисида»ги Фармони амалда қандай қўлланилаётганлигини ўрганиш юзасидан иш олиб борганликларини Президиумга маълум қилдилар. Шу масала юзасидан СССР Бош прокурори ва СССР халқ контроли комитетининг ахборотлари қараб чиқилди.

СССР Олий Совети Президиуми қабул қилган қарорида министрлар ва идораларга, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарларига «Гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларини қараб чиқиш тартиби тўғрисида»ги Фармонга риоя қилинишини таъминлайдиган қўшимча тадбирлар кўришни, жумладан гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларига нисбатан сансалорлик, эътиборсиз ва юзаки муносабатда бўлиш ҳолларини бартараф қилиш, аҳоли учун қулай бўлган пайтларда, шу жумладан кечки пайтларда гражданларни шахсан қабул қилиш, гражданларнинг мурожаатларини баён қилинган масалаларни ҳисобга олиш, таҳлил этиш ва умумлаштиришни яхши йўлга қўйиш, гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларини қараб чиқиш соҳасидаги ишлар, шунингдек шикоят берилишига сабаб бўлган ҳолларни ўрганиш ва бартараф қилиш соҳасидаги ишлар қандай аҳволда эканлигини мунтазам суратда текшириб туришни таъминлашни таклиф қилди.

СССР Бош прокурорига ва СССР халқ контроли комитетига мазкур Фармонга риоя қилиниши устидан назорат ва контролни кучайтириш таклиф этилди.

СССР Олий Совети Президиуми ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг соғлиқни сақлаш тўғрисидаги қонун асосларини амалда жорий қилиш тартиби ҳақида Фармон қабул қилди. Бу Фармон «СССР Олий Совети ведомостлари»да босиб чиқарилади.

СССР Олий, Совети Президиумининг мажлисида ҳукм қилинганларнинг гуноҳларини кечиришни сўраб берилган аризалар, шунингдек бошқа масалалар ҳам қараб чиқилди.

(ТАСС).

ПАРВАРИШНИ КУЧАЙТИРАМИЗ

Звеномиз пахтакорлари бу йил зиммаларига улкан вазифалар олиб астойдил меҳнат қилишяпти. Улар далаларда ҳар бир туп ғўзанинг бақувват, серҳосил бўлиб ўсиши учун курашмоқдалар. Майдонлар культивация билан бир пайтда озиқлантирилиб, қондириб суғориляпти.

Маълумки, бу йил чигит экиш ишлари ўтган йилгига қараганда 20 кун олдин тугалланди. Бу эса ғўза ниҳолларининг яхши ривожланиши учун имкон туғдирди. Ҳозир ғўза қатор ораларини учинчи марта ишловдан чиқармоқдамиз. Мен ҳар бир ниҳолнинг нормал ривожланиши учун тракторнинг ишчи органларини тупроқ ҳолатига қараб ўзгартириб тураман. Натижада баъзи бир қатқалоқ майдонлар тупроғи юмшаб, ғўзаларнинг дуркун бўлиб ўсишига шароит туғилмоқда.

Звеномиз деҳқонларининг бу йилги нияти ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» кўтаришдир. Шу улуғ мақсад йўлида тер тўкаётган пахтакорларимиз ғўза парваришининг мана шу долзарб кунларида астойдил меҳнат қилишаяпти.

Б. МАРҲАБОЕВ,
Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг звено бошлиғи.

МАДАМИНЖОН Мараимов бошлиқ звено Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида илғорлардан бири ҳисобланади. Беш йилликнинг сўнгги йилида бу илғор механизатор бошлиқ звено аъзолари 80 гектар майдондан 40 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиш учун эрта кўкламданоқ қизғин кураш бошлашган. Шу кунда улар ғўзаларга иккинчи марта комплекс ишлов беришни тугаллашяпти. Суратларда: (ўнгда) Р. Олимов, М. Мараимов ва Х. Бегматов ўртоқлар культивация қилинган пайкалларни кўздан кечиришяпти. (Чапда) ғўзага ишлов берилмоқда.

А. Тўраев фотолари.

Л. И. БРЕЖНЕВ З. КЛИШКО БИЛАН УЧРАШДИ

Польша Халқ Республикаси сейми делегациясига бошчилик қилган Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ З. Клишко Корея Халқ Демократик Республикасидан Ватанига қайта туриб Москвада бўлди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 2 июнда ўртоқ З. Клишкони қабул қилди.

Л. И. Брежнев билан З. Клишко СССР ва Польша Халқ Республикаси ўртасида қардошларча ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари юзасидан, шунингдек халқаро аҳволнинг баъзи проблемалари хусусида суҳбатлашдилар. Жумладан, Шарқи-Жанубий Осиёда АҚШнинг янги агрессив ҳаракатлари туфайли жаҳоннинг шу районида вазият кескинлашганлигига алоҳида эътибор берилди.

Учрашув самимий, дўстона вазиятда ўтди.

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ НОМЗОДЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАРИ

КИЕВ, 1 июнь. (ТАСС). Киев Жовтень сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси. Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Петр Ефимович ШЕЛЕСТ билан учрашуви бўлиб ўтди.

МОСКВА, 2 июнь. (ТАСС). Дзержинский сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига шу округдан кўрсатилган номзод —КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Петр Нилович ДЕМИЧЕВ билан учрашув бўлди.

СТУПИНО, (Москва области, 1 июнь, ТАСС). Кашира сайлов округининг сайловчилари Ступино металлургия комбинатининг маданият саройида СССР Олий Совети Иттифоқ Советига номзод КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат СССР Министрлар Совети хузуридаги Давлат хавфсизлик Комитетининг раиси Юрий Владимирович АНДРОПОВ билан учрашдилар.

КАЛИНИН, 2 июнь. (ТАСС). Бугун бу ерда область драма театрида Калинин сайлов округининг сайловчилари СССР Олий Советининг Миллатлар Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитетининг секретари Борис Николаевич ПОНОМАРЕВ билан учрашдилар.

КИНЕШМА, (Иваново области), 2 июнь. (ТАСС мухбири). Бугун Кинешма сайлов округи сайловчиларининг Красноволжск ип-газлама комбинати клубида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод КПСС Марказий Комитетининг секретари Иван Васильевич КАПИТОНОВ билан учрашувлари бўлиб ўтди.

СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар учрашувларда нутқ сўзлаб, ўзларига ишонч билдиришиб СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатганликлари учун сайловчиларга чуқур миннатдорчиликларини билдирдилар.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАВЛАТГА ПИЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 3 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(йиллик планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун—районларнинг номи, иккинчи стун—бир кунлик ўсиш, учинчи стун—мавсум бошидан бери.

Оққўрғон	1,9	103,5
Янгийўл	0,4	103,4
Калинин	1,1	101,4
Оржоникидзе	2,7	96,4
Ўрта Чирчиқ	3,9	95,6
Бўка	1,9	92,3
Юқори Чирчиқ	6,4	84,5
Бекобод	0,3	80,2
Бўстонлиқ	3,6	45,8
Область бўйича	2,2	93,0

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ЗИЛЗИЛА ОҚИБАТЛАРИНИ ТУГАТИШДА ДОҒИСТОН АССРГА ҚАРДОШЛАРЧА ЁРДАМ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон меҳнаткашлари Доғистон Автоном Республикасида рўй берган зилзилани эшитиб, самимий ҳамдардлик туйғуларини изҳор қилдилар. Пролетар интернационализми ва СССР халқлари дўстлиги ленинча принципларига содиқ бўлган Ўзбекистон меҳнаткашлари Доғистоннинг зарар кўрган районлари аҳолисига қардошларча ёрдам беришга аҳд қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети табиий офат оқибатларини тугатишда Доғистонга ёрдам бериш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

1970—1971 йилларда Ўзбекистон ССРнинг кучлари ва маблағлари билан Доғистонда жами 20 минг квадрат метр ҳажмида уй-жой қуришга қарор берилди. Бу ишлар Тошкент шаҳар ижроия комитети зиммасига юкланди. «Главташкентстрой»га қурилиш-монтаж поездини тузиш, уни юқори малакали бинокорлар билан таъминлаш, зарур техника, асбоблар ва транспорт билан таъминлаш топширилди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг комсомол йўлланмаси билан 400 малакали ишчини Доғистондаги Тошкент қурилишига юбориш тўғрисидаги таклифи маъқулланди. Доғистон АССРга лойиҳа тузувчилар ва қидирув ишларини бажарувчиларнинг бир группаси юборилади.

Ўзбекистон ССР қардош Доғистонга совға тариқасида қуриб берадиган уй-жойлар СССР халқларининг дўстлигини ривожлантиришга, қардошларча ўзаро ёрдамнинг ажойиб традицияларини мустаҳкамлашга янги ҳисса бўлиб қўшилади. Ана шундай қардошларча ўзаро ёрдам зилзила оқибатида вайрон бўлган пойтахтимиз Тошкент шаҳрини тиклаш ва уни тагин ҳам кўркам шаҳарга айлантириш имконини берди.

«СОЮЗ-9» КЕМАСИНИНГ ПАРВОЗИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ТАСС АХБОРОТИ

Кема Москва вақти билан соат 18 дан 33 минут ўтгунга қадар Ер атрофини ўн тўрт марта айланиб чиқди. Космонавтлар парвознинг биринчи иш куни программасини тўла-тўкис бажардилар. Ер атрофида бешинчи марта айланиш вақтида кема командири ўртоқ Николаев кема ҳолатини қўлда ўнглаш маневрини бажарди, шундан кейин траекторияни тўғриловчи двигатель ишга солинди. Ўтказилган операция натижасида кема янги орбитага ўтди. Ўн тўртинчи айланиш вақтида унинг параметрлари қуйидагича бўлди:

— Ер юзасидан энг кўп узоқлашуви (апогейида)—267 километр;
— Ер юзасидан энг кам узоқлашуви (перигейида)—213 километр;
— айланиш даври — 89,05 минут;
— орбитанинг оғиши — 51,7 градус.

Космонавт Николаев парвознинг биринчи куни программасини бажариш чоғида ер юзасидаги геология-география объектларини кузатди ва фотосуратга олди. Космонавт Севастьянов двигатель установкасининг иши натижасида иллюминаторларнинг ифлосланишини анализ қилди, шунингдек иллюминатор яқинидаги зарралар ва турли предметларнинг ҳажмини аниқлади. Бундан ташқари двигатель установкасининг иши натижасида чиқадиган ёруғлик нурлари кузатилди.

Ўртоқ Николаев турли динамик операцияларда бошқарув системасининг элементи бўлган инсон хусусиятларини тадқиқ қилишга алоқадор экспериментларни ўтказа бошлади.

Белгиланган вақтда космонавтлар овқатланиб олишди. Улар кунига тўрт марта овқатланишади: икки марта нонушта қилишади, тушда ва кечда овқатланишади. Экипаж тушки овқатдан кейин бир оз дам олди. Ухлашдан олдин қон босими ўлчанди ва унинг якунлари кема журналига қайд этиб қўйилди.

«Союз-9» кемаси соат олтидан ўн олтига қадар Совет Иттифоқи территориясидан радио орқали гаплашиб бўлмайдиган зонада учиб юрди.

Соат 14 да космонавтларнинг иккинчи иш куни бошланди. Радиоалоқа сеансларидан бирида «Союз-9» кемасининг экипажига, Америка астронавти Нейл Армстронгнинг табриги берилди. Космонавтлар Николаев ва Севастьянов яхши тилак учун миннатдорчилик билдиришди.

«Союз-9» космик кемаси билан барқарор ва икки томонлама радиоалоқа қилиб турилибди. Кемадан юборилаётган маълумотлар 15,00-18,06; 20,008 мегагерц частоталарда берилмоқда. Қабул қилинаётган телевизион тасвирларнинг сифати яхши. Кемадан олинаётган маълумотлар ишлаб чиқилмоқда.

«Союз-9» космик кемаси 3 июнь Москва вақти билан соат 6 дан 30 минут ўтганда Ер атрофини 22 марта айланиб чиқди. Космонавтларнинг иккинчи иш куни тамом бўлди. Экипаж юксак иш қобилиятини сақлаб турибди, Николаев ва Севастьянов ўртоқлар ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

Кема бўлмаларидаги ҳарорат, босим ва нисбий намлик белгиланган даражада турибди.

Ер атрофини ўн еттинчи марта айланиш вақтида кеманинг ҳолати қўлда ўнглаб олингандан кейин орбита траекторияси тўғриланди. Траектория тўғрилангандан кейин кема қуйидаги параметрларга эга бўлган орбитага ўтди:

— Ер юзасидан энг кўп узоқлашуви (апогейида)—266 километр;
— энг кам узоқлашуви (перигейида)—247 километр;
— айланиш даври— 89,5 минут;
— орбитанинг оғиши—51,7 градус.

Экипаж парвознинг навбатдаги куни программасидаги ишни бажариб бўлиб, сиҳат-саломатликни медицина контролидан ўтказди ва дам олиш учун орбитал бўлмага кирди. «Союз-9» кемаси Москва вақти билан соат 15 дан 25 минут ўтганга қадар Совет Иттифоқи территориясида жойлашган ер усти ўлчов пунктлари билан радиоалоқа қилиш зонасидан ташқарида бўлади.

Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

ЧИРЧИҚдаги ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмалар комбинати коллективи беш йиллик топшириғини 1 декабргача адо этишга қатъий аҳд қилган. Суратда: корхона пешқадамларидан бири слесарь Иосиф Зокиров. У кундалик топшириқларини аъло ва сифатли адо этмоқда.

А. Авазов фотоси. (ЎзТАГ).

МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ — ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

Бу йилги баҳор катта, қутлуғ саналарни бошлаб келганлиги билан ўзгача файз касб этди. Севимли доҳиймиз В. И. Ленин шу йил баҳор палласида юз ёшга тўлди. Буюк ғалабамизнинг чорак асрлик юбилейи ҳам шу баҳорда нишонланди.

Тошкент бинокорлари бу қутлуғ йилнинг дастлабки ҳафталариданоқ юксак уюшқоқлик билан, яхши интизом билан меҳнат қилдилар. Юбилей олди социалистик мусобақаларида қатнашмаган бирорта бинокор қолмади.

Юбилей йилининг ўтган тўрт ойи олинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун шиддатли кураш ойлари бўлди. Фидокорона меҳнат ўзининг қувончли самараларини берди. «Главташкентстрой» қурувчилари тўрт ойлик қурилиш-монтаж ишлари планини юбилей кунигача адо этишди.

Тошкент бинокорларининг биринчи кварталдаги иш якунлари олдинги йиллардагидан кўра баракали бўлди. Бош пудрат бўйича бажариладиган ишлар плани 111,6 процентга етди. Қурувчилар ўз кучлари билан бажариладиган ишлар планини 13 процент ортиғи билан бажардилар. Турар-жойларни фойдаланишга топшириш плани 111 процент бажарилди.

Қурилиш майдонларида юксак интизом намуналарини кўрсатиб ишланганлиги, меҳнатни янги усулда ташкил этилганлиги натижасида меҳнат унумдорлиги плани 13 процент ортиғи билан бажарилди. Товар маҳсулоти ишлаб чиқариш плани 115 процентга етди. Планга қўшимча равишда 2 миллион 934 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Қурилиш-монтаж ишлари таннархини арзонлаштиришда ҳам муайян ютуқларга эришилди. Қўшимча равишда 1 миллион 846 минг сўм фойда олинди.

Бу муваффақиятларни қўлга киритишда хўжалик раҳбарлари ҳамда жамоат ташкилотларининг қурилишга ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилганини айтиб ўтиш лозим. Меҳнат интизоми ўтган йиллардагилардан бир мунча мустаҳкамланганлиги, кадрларни танлаш ва тарбиялаш ишларига жиддий ёндошилганлиги, маъмурий бошқарув аппаратларининг ихчамлаштирилганлиги натижасида анчагина ижобий ўзгаришлар рўй берди.

Ўтган йилнинг биринчи кварталида кадрлар қўнимсизлиги 6,7 процентни ташкил этган бўлса, 1970 йилнинг уч ойи мобайнида беш процентга тушди. Бошқача қилиб айтганда, кадрлар қўнимсизлиги ўтган йилдагига қараганда 25 процент камайди.

«Главташкентстрой»га қарашли қурилиш-монтаж ташкилотларида ҳамда саноат корхоналарида меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратилган қатор ташкилий тадбирлар кўрилди. Трестлар, бошқармалар, саноат корхоналари ҳузурида махсус комиссиялар тузилиб, уларга актив, обрўли коммунистлар бириктириб қўйилди. Жамоатчи кадрлар бўлимлари маъмуриятга яқиндан ёрдам берди. Бошланғич партия ташкилотлари мажлисларида меҳнат интизоми масалалари бот-бот кўрилиб турди.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлашда қурилишда хўжалик ҳисобининг жорий этилиши, аккорд-мукофот системасида ҳақ тўлашга ўтилиши, қурилиш ташкилотлари ишини КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1969) Пленуми қарорлари асосида ташкил этилганлиги ижобий натижа берди. Шу йилнинг биринчи январидан бошлаб тўла тугалланган ёки бир қисми битказилган объектлар учунгина ҳақ тўлаш системаси жорий этила бошланди. Бу прогрессив усул қўлланганлиги туфайли қурувчиларнинг берилган иш учун масъулияти, ундан моддий манфаатдорлиги ошди.

Бошланғич партия ташкилотлари омма ўртасида тарбиявий-ташкилий ишларни яхшилаш борасида катта ишларни қилдилар. Қурувчиларнинг маиший аҳволини яхшилаш борасида бир қанча тадбирлар амалга оширилди.

Бироқ, умумий кўрсаткичлар қониқарли бўлгани билан айрим қурилиш ташкилотлари фаолиятларида жиддий нуқсонларга ҳам йўл қўйилди. Партия XXIII съезди, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш ҳамда кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш тўғрисидаги қарорларини бажариш юзасидан Ўзкомпартия Марказий Комитети XVIII Пленумининг Ўзбекистон партия ташкилотларининг иши ҳақидаги қарорида айтилганидек, кўпгина қурилиш ташкилотлари қониқарсиз ишламоқда, ажратилган маблағлардан фойдаланишда талай ортиқча сарф-харажатга йўл қўйилмоқда, янги объектлар ўз вақтида фойдаланишга топширилмаётир. Айрим корхона ва участкаларда иш вақтининг беҳуда сарфланиши ҳали ҳам кўп, хўжасизликка, исрофгарчиликка, ишга келмай қолиш ва кеч қолишга ҳамда ишда бракка йўл қўйишга қарши суст кураш олиб борилаётир.

Айрим қурилиш ташкилотларида меҳнат интизоми бўшашиб кетган. 11-«Висотстрой» қурилиш трестида кадрлар қўнимсизлиги ўтган йилдагидан 1,5 процент ошган. Уйсозлик комбинатида ҳам кадрлар қўнимсизлиги камаймаяпти. 4, 6-қурилиш трестларида, Қўйлиқ норуда материаллар карьерида, 5-темир-бетон, буюмлари заводида ва бошқа қатор ташкилотларда прогулчилик ҳамон давом этмоқда.

«Главташкентстрой»га қарашли қурилиш-монтаж ташкилотлари ҳамда саноат корхоналари бошланғич партия ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVIII Пленуми қарорларини коллективларнинг йиғилишларида кенг муҳокама қилиб, тегишли тадбирлар белгиламоқда. Ишлаб чиқаришни юксалтиришда энг муҳим омил — меҳнат интизомини мустаҳкамлаш партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг диққат марказига қўйилмоқда.

Бу йил «Главташкентстрой» қурувчилари зиммасида жуда улкан вазифалар турибди. Улар 802 минг квадрат метр турар-жой, 10 мингдан ортиқ бола ўқийдиган мактаб, 5180 ўринли боғча ва яслилар, кўплаб маданий-маиший, соғлиқни сақлаш ва бошқа бинолар қуриб, фойдаланишга топширишлари керак. Бундай улкан вазифани муваффақиятли бажариш учун қурилиш объектларида ва бошқа хўжалик ташкилотларида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, шунингдек, кадрларни танлаш ва уларни тарбиялаш ишига жиддий эътибор бериш талаб этилади.

Ш. ҚОСИМОВ,
инженер.

КОЛЛЕКТИВ ШИОРИ

«Юбилей йили зафарли йил бўлсин!» — бу **Тошкент сут комбинати** коллективининг асосий шиори бўлиб қолди.

Ўтган хўжалик йилини муваффақиятли якунлаган корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари бутун йил давомида СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги ҳамда озиқ-овқат саноати ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини ўз қўлларида сақлаб келишди.

Меҳнатсеварлар бу муваффақиятларни янада мустаҳкамлашга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам юбилей йилидаги иш кўрсаткичлари анча юксак бўлмоқда. Шу йилнинг биринчи квартали плани асосий техника-иқтисодий кўрсаткичлари бўйича зиёдаси билан адо этилди. Апрель ойи иш натижаси кўнгилдагидек бўлди. Коллектив эришаётган ютуқларга Ҳайрихон Хўжаева, Турғуной Хонбобоева, Тўхта Рустамова, Мирфозил Ҳолиқов каби ўнлаб ишчилар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишмоқда.

Комбинат аҳли областимиздаги илғор корхоналар коллективларининг беш йилликни муддатидан илгари бажариш юзасидан бошлаган ҳаракатларини тўла қўллаб-қувватлади. Ишчилар беш йиллик планни муддатидан бир ой илгари бажариш, йиллик топшириқни барвақт адо этиш ва қўшимча 100 минг сўм фойда олиш, 40 минг киловатт-соат электр қувватини тежаш, маҳсулот таннархини 0,1 процент арзонлаштиришга қарор қилдилар.

Э. ПЎЛАТОВ.

170 МИНГ СЎМ ФОЙДА

Бу комбинат новаторлари ҳар йили ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, оғир операцияларни енгиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштиришга қаратилган юзлаб таклифлар билан чиқишмоқда. Ижодкорлар ўтган йили ҳам самарали изланиш олиб боришди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинатининг тиниб-тинчимас рационализаторлари ва ихтирочилари юбилей йилида ижодий изланишни ҳар қачонгидан ҳам кучайтириб юбордилар. Улар зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажариш йўлида ишлаб чиқаришнинг жуда кўп қолоқ участкаларини такомиллаштириш, иш маданиятини ошириш юзасидан таклифлар билан чиқишмоқда.

Шу йилнинг ўтган тўрт ойи мобайнида новаторлардан 240 дан ортиқ таклиф тушди. Уларнинг 200 га яқини амалга оширилди. Бундан ҳар йили 170 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилади.

Қатор ижодий бригадалар аъзолари қимматли таклифлар билан чиқишди. Айниқса, новаторлардан Н. Зубарев ва Е. Червяков ўртоқларнинг таклифи тақдирга сазовордир. Уни амалга ошириш маҳсулот сифатини анча яхшилашга ёрдам бермоқда. Х. Тўлаганов, В. Стороженко ўртоқларнинг биргаликда берган таклифи ҳам маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган. Уни қўллаш билан толанинг узилиши бирмунча камайди. Рационализатор ўртоқ В. Рогач маҳсулотнинг брак бўлишини камайтиришга ёрдам берадиган таклифни ишлаб чиқаришга жорий этди.

Ҳозир комбинат новаторлари қаторида юзлаб ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар ижодий изланиш олиб боришаяпти.

ИЛДАМ ОДИМ

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги Тошкент «Юлдуз» фирмаси коллективининг йиллик планни 700 минг сўм миқдорида кўпайтириб бериш тўғрисидаги илтимосини қондирди.

— Бизнинг коллективимиз учун бу тамомила реал вазифадир, — деди фирма план бўлимининг бошлиғи З. Н. Нафикова ЎзТАГ мухбирига. — Биз 1970 йил графигидан бир ҳафта илдамлаб кетдик ва топшириққа қўшимча равишда ярим миллион сўмликдан ортиқ кийим-кечак реализация қилдик.

Беш йилликни октябрнинг 53 йиллик байрами кунигача бажаришга даъват этган республикадаги илғор коллективларнинг ташаббусига қўшилган фирма коллективи янги оширилган мажбурият олди. Беш йиллик планни аввал белгиланганидек 7 ноябрда эмас, балки 3 ноябрда бажаришга қарор берилди. Эркаклар костюмининг оригинал бичими ва уни тикишнинг янги технологияси ўзлаштирилганлиги туфайли тикувчилар ўз режаларига ана шундай тузатиш кирита олдилар. Бу янгилик ҳар бир костюмни тикишга кетадиган вақтни икки соат қисқартириш имконини беради.

Мамлакатнинг донгдор тўқувчиси В. Плетнева издошлари отряди беш йиллик графигидан илдамлаб кетишга салмоқли ҳисса қўшди. Фирмадаги ҳар уч тикувчидан бири ҳозир 1971 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

ТАШАББУСКОРЛАР ИЗИДАН

Республикамиздаги тўрт корхона коллективининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган ташаббуси барча қатори корхонамиз ишчи-хизматчиларини руҳлантириб юборди.

Корхонамизда беш йилликнинг сўнгги йилида маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, ишлаб чиқаришнинг барча кўрсаткичларини яхшилаш учун кураш кундан-кунга қизиб бормоқда. Йил бошидан буён инженер-техник ходимларимиз, ишчи-хизматчиларимиз доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига ғоят кўтаринки руҳ билан меҳнат қилдилар, ўз зиммаларига олган қўшимча мажбуриятларини адо этишга астойдил интилдилар. Биринчи кварталда планга қўшимча 45 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, кўзда тутилганидан битта ортиқча экскаватор ишлаб чиқариш юзасидан олинган топшириқ муваффақиятли бажарилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан олинган топшириқлар ҳам адо этилди. Товар маҳсулоти пландагига нисбатан 175 минг сўмлик кўп ишлаб чиқарилди.

Ишлаб чиқаришни механизациялаш ва тежамкорликка эришишда ҳам кўпгина ютуқлар қўлга киритилди. 627 минг киловатт-соатдан кўпроқ электр қуввати тежаб қолинди. Бошқа материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш натижасида ишчиларимиз маҳсулот таннархини сезиларли даражада камайтиришга муваффақ бўлишди.

Корхонамизда техника тараққиётига доимий эътибор берилмоқда. Яқинда қуюв цехида ҳажми 3 тонналик электр печи ишга туширилди. Бу тадбирлар маҳсулот миқдорини янада кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилашда ёрдам бермоқда.

Шуни айтиш керакки, беш йилликнинг сўнгги икки йили корхонамиз коллективи учун синов йили бўлаётир. Бултурги ишларимизга назар ташласак, йилдан-йилга ишлаб чиқаришнинг барча кўрсаткичларини тобора яхшиланаётганлигига ишонч ҳосил қиламиз. Тўғри, бултур қиш қаттиқ келганлиги сабабли коллективимиз олдида муайян қийинчилик туғилган эди. Шунга қарамай, ишчи-хизматчиларимиз мардонавор меҳнат қилдилар. Айниқса, тежамкорлик учун қаттиқ кураш олиб борилди. НОТнинг икки планини ишлаб чиқаришга жорий қилиш, барча цехларда 45 га яқин катта-кичик тадбирлар амалга оширилиши натижасида 23 минг сўм иқтисодий фойда кўрилди. Кўплаб электр қуввати, металл иқтисод қилдик.

Юбилей йилида беш йиллик зарбдорлари ҳаракати кун сайин кучайиб бормоқда. Қайси цех ёки участкада бўлманг, у ерда беш йиллик юзасидан ўз зиммасига олган шахсий мажбуриятини барвақт адо этган ишчиларни кўплаб учратасиз. Коллективимизнинг 280 аъзоси юбилей медаллари билан тақдирланди. 48 бригада ўзаро мусобақа асосида меҳнат қилиб, самарали натижаларга эришди.

Корхонамизнинг айниқса қуюв ва асбобсозлик цехларида беш йиллик зарбдорлари сафи ортиб боряпти. Қуюв цехида олти коммунистик меҳнат бригадаси ўрнак кўрсатмоқда. Асбобсозлик цехида эса 47 ишчи коммунистик меҳнат ҳаракатида актив иштирок этяпти. Бу ерда 24 ишчи беш йиллик шахсий мажбуриятини барвақт адо этди. Заводимиз бўйича 350 дан ортиқ ишчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди. 1200 дан кўпроқ ишчи эса коммунистик меҳнат ҳаракатига қўшилган. 47 бригада коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номга сазовор бўлди.

Корхонамиз меҳнатсеварлари эришаётган ютуқларни қувонч билан тилга олар эканмиз, бу ўринда ишлаб чиқариш новаторлари номини айтиб ўтиш ҳам ўринли бўлади, албатта. Олег Васильев, Аркадий Горшинев, Дмитрий Кириленко, Виталий Наумов бошлиқ бригадалар ишчилари юбилей йили социалистик мусобақасида пешқадамлар сафида бормоқдалар.

Қуюв цехининг Василий Березовик, Усмон Жалолов, Иброҳим Нурмуҳамедов, ремонт цехининг Надежда Ботухтина, Юрий Баранов ва бошқа кўплаб илғорлари номи ҳам ҳурмат билан тилга олинади. Улар топшириқларни ошириб бажарибгина қолмай, иш сифатига ҳам алоҳида эътибор беришмоқда.

А. СЕМИН,
Тошкент экскаватор заводи касаба союз комитетининг раиси.

ЯКУНЛОВЧИ МАШҒУЛОТЛАРНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТКАЗАЙЛИК

Партия ва комсомол маорифи шохобчаларида ўқув йили тугай деб қолди. 15 июнгача барча бошланғич сиёсий мактаб, марксизм-ленинизм асослари мактаблари, назарий семинарлар, партия-хўжалик активлари мактаблари ва кечки марксизм-ленинизм университетларида, комсомол тўгаракларида охирги машғулотлар бўлиб ўтади.

Маълумки, 1969-1970 ўқув йили тарихий воқеаларга бой бўлди. Совет халқи ва жаҳон пролетариат оммаси улуғ доҳиймиз Коммунистик партия асосчиси, дунёда биринчи ишчи-деҳқон давлатининг ташкилотчиси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини тантанали байрам қилдилар. Фашист босқинчилари устидан қозонилган улуғ ғалабанинг 25 йиллиги нишонланди. Халқимиз беш йилликнинг охирги йилини муваффақият билан якунлаш учун барча куч ва имкониятларни сафарбар қилмоқда.

Бу ўқув йилида шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ва пропагандистлар сиёсий ўқувнинг самарадорлигини ошириш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. Машғулотларнинг мунтазам ўтиб боришини, назарий-ғоявий жиҳатдан етук бўлишини таъминладилар. Областимиз партия ташкилотларида 135000 дан ортиқ киши, жумладан салкам 84000 коммунист партия ўқувининг барча звеноларида ўз сиёсий билимини оширди.

Пропагандист сифат жиҳатидан яхшиланди. Машғулотларни 8382 киши — партия, совет, комсомол ва хўжалик активлари, халқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ишлаётган кадрларимиз олиб бордилар. Шуниси қувончлики, буларнинг 90 процентга яқини олий ва тугалланмаган олий маълумотга эга.

Ўқув программасидаги асосий темалар билан бирликда халқаро коммунистик ва ишчи партиялари кенгаши (июнь, 1969 йил) материаллари, КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган тезислари, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети, РСФСР Олий Советининг В. И. Ленин юбилейига бағишланган тантанали қўшма йиғилиши материаллари ҳам ўрганилди.

Ўқувнинг бу йилги ўзига хос томонларини ҳисобга олиб, якунловчи машғулотларни уюшқоқлик билан ўтказиш талаб қилинади. Область ва Тошкент шаҳар партия комитетлари сиёсий маориф уйининг методик кенгаши якунловчи машғулотларда қўйидагиларга аҳамият бериш лозим, деб ҳисоблайди. Ўтказиладиган 2—3 якунловчи машғулотларга ушбу темалар асос қилиб олиниши керак.

БОШЛАНҒИЧ СИЁСИЙ МАКТАБЛАРДА:

Социализм — ленинизм ғояларининг мужассам ифодасидир.

Ленинизм — халқларнинг империализмга қарши кураш байроғи, дунёни революцион йўл билан янгилашдир.

В. И. Ленин — янги типдаги пролетар партиясининг ташкилотчиси, социалистик революциянинг назариячиси.

Ленин йўлидан коммунизм сари.

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ АСОСЛАРИ МАКТАБЛАРИДА:

КПСС тарихи курси бўйича;

В. И. Ленин — янги пролетар партиясининг ташкилотчиси, социалистик революциянинг улуғ доҳийси ва назариячиси;

Совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасининг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти;

Социализм ва коммунизм қуриш — ленинизм ғояларининг тантанасидир.

ФАЛСАФА КУРСИ БЎЙИЧА:

Марксизм-ленинизм фалсафасининг илмий дунёқарашни шакллантиришдаги ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги роли.

Социализмдан коммунизмга ўтишда сифат ўзгаришларининг характери;

В. И. Ленин коммунистик идеологиянинг буржуазия идеологияси билан муросасизлиги тўғрисида. Ҳозирги даврда идеология соҳасидаги кураш.

СИЁСИЙ ИҚТИСОД КУРСИ БЎЙИЧА:

В. И. Лениннинг «Империализм — капитализмнинг юқори босқичи» китоби ва ҳозирги капитализм;

Капитализмнинг умумий кризиси ва унинг ҳозирги даврдаги чуқурлашуви;

В. И. Лениннинг «Совет давлатининг галдаги вазифалари» китоби ва унинг коммунистик қурилишдаги аҳамияти;

Партия маорифининг юқори босқичи — назарий семинарларда якунловчи машғулотларни ўтказишда назарий конференциялардан кенг фойдаланиш тавсия этилади. Назарий конференцияларда коммунистлар, партиясиз активистлар ва марксизм-ленинизм асосларини мустақил ўрганувчиларнинг докладлари, рефератлари кенг фойдаланилса, яхши бўлади. Назарий конференцияларда ҳозирги куннинг актуал проблемалари муҳокама қилиниши лозим. Яъни, **ленинизм ҳозирги даврнинг марксизмидир;**

В. И. Ленин — янги типдаги пролетар партиясининг ташкилотчиси, дунёдаги биринчи социалистик давлатнинг асосчисидир;

Хўжаликка раҳбарлик қилишнинг ленинча усули ва унинг ҳозирги кундаги ривожланиши каби темаларни тавсия этиш мумкин.

Якунловчи машғулотларда олдинги ўқув йилларида қўлланилган тингловчилар билимини аниқлаш мақсадида зачёт ва имтиҳон формаларидан кенг фойдаланиш тавсия этилади.

Пропагандистлар, назарий семинар раҳбарлари якунловчи машғулотларда бошқа темаларни ҳам танлашлари мумкин. Танланган темалар, суҳбатда фойдаланиладиган саволларни тингловчилар билан олдиндан муҳокама қилиб, белгилаб олсалар, яхши натижа беради.

Партия ташкилотлари комсомол маорифи ўқишларининг ҳам сифатли якунланишига алоҳида эътибор беришлари керак. Комсомол маорифида Ленинча дарслардан кенг фойдаланиш зарур, яъни «Давлат ва революция», «Ёшлар союзининг вазифалари», «Буюк почин», «Ленинча яшаш ва ишлаш нима демакдир», Коммунизм ишига садоқат — коммунистик ахлоқнинг юқори принципидир» каби темалар. Шунингдек, якунловчи машғулотларнинг бошқа формаларида қуйидаги проблемаларни муҳокама қилинса бўлади: «В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолияти ёшлар учун намуна», «В. И. Ленин коммунистик меҳнат ҳақида», «КПСС ёшларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялаш ҳақида», «ВЛКСМнинг халқаро ёшлар ҳаракати билан алоқаси» ва бошқалар.

Машғулотларнинг якунланишини ташкил этиш партия ташкилотларига, сиёсий маориф кабинетларига қўшимча тадбирларни амалга ошириш талабини қўяди.

Якунловчи машғулотлар июнь ойининг биринчи ярмида ўтишини ҳисобга олиб, шунга яраша тайёргарлик кўриш керак. Бошланғич партия ташкилотлари, пропагандистлар, тингловчилар якунловчи машғулотларни ўтказиш куни ва вақтини аниқ билишлари лозим.

Маҳаллий матбуот саҳифаларида ўқув йилининг якунига бағишланган материаллар, пропагандистларнинг чиқишларини ташкил этиш фойдадан ҳоли эмас.

Якунловчи машғулотлар ўтиб бўлингач, бошланғич партия ташкилотлари мажлисларида, бюро йиғилишларида ўқув йили якуни муҳокама қилиниши ва янги ўқув йилига тайёргарлик тадбирлари белгиланиши керак.

Район, шаҳар партия комитетлари пропагандистларнинг умумий йиғилиши ёки дам олиш кечаларини ташкил этишлари, уларнинг меҳнатини қадрлаш юзасидан рағбатлантириш чораларини олдиндан белгилаб қўйишлари зарур.

Ёзги даврда асосий эътиборни пропагандистлар танлаш, уларни ўқитиш, кабинетларни қайта жиҳозлаш, методик-назарий конференцияларга тайёргарлик кўриш лозим!

И. БОБОХОНОВ,
Область ва Тошкент шаҳар партия комитетлари сиёсий маориф уйи мудирининг ўринбосари.

ҚАРДОШЛАР ДИЁРИДА

Ўзбекистон адабиёти ва санъати Қирғизистондаги декадасининг иккинчи тонготари ўзбек китоби байрами билан бошланди. Фрунзе эманзорининг хиёбонларида китоб бозори очилди. Унда ўзбек, қирғиз, рус адиблари ва бошқа қардош халқлар ёзувчиларининг минглаб китоблари китобхонларга тақдим этилди. Ўзбек ёзувчилари бу ерга қирғиз қаламкаш дўстлари билан бирга келишди. Зулфия билан Чингиз Айтматов дастхат беришга зўрбазўр улгурадилар. Китобхонлар Миртемир, Комил Яшин, Мирзакалон Исмоилий, Раҳмат Файзийни ўраб олишган.

Ўзбек китоби байрамини Қирғизистон ССР Маданият министрининг ўринбосари Д. Сотиволдиев очди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг раиси З. И. Есенбоев Ўзбекистон шоирлари билан ёзувчилари декадага қандай китоблар олиб келишганини байрам қатнашчиларига гапириб берди.

Сўнгра шеърхонлик бошланиб кетди. Ёш қирғиз шоираси, Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Майрамхон Абидқосимова, ўзбек шоири Жуманиёз Жабборов, студентлар, мактаб ўқувчилари шеър ўқишди.

Китоб бозоридаги завқли гурунг тамом бўлмасданоқ эманзорнинг нариги чеккасида қад кўтарган Қирғизистон санъат музейи биноси декаданинг янги марказига айланди. Бу ерда ўзбек мўйқалам усталари келтирган бадиий виставка очилди.

Иккала республика ижодий союзларининг раҳбарлари — Ўзбекистон халқ рассоми Раҳим Аҳмедов билан рассом Тугулбой Содиқов одамларни залга таклиф қилишди. Томошабинлар кўз ўнгида сураткашлик, графика, ҳайкалтарошлик, амалий санъат, театр рассомлари асарларидан уч юз полотно намоён бўлди.

— Виставкадан олинган биринчи таассуротни — гўзаллик, ҳаёт нашидаси, умидбахшлик, одамларга, ёрга меҳр-муҳаббат сўзлари билан ифодалаш мумкин, — дейди Қирғизистон халқ рассоми Ғаппор Айтиев.

Китоб бозори ва бадиий виставкани очиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. Турсунов, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Б. Т. Муроталиев, Қирғизистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. Бегматова ҳозир бўлдилар.

С. ФРОЛОВА,
Э. РАШИДОВ,
ЎзТАГ махсус мухбирлари. Фрунзе, 2 июнь (телетайп орқали олинди).

ШИЙПОНДА

(РЕПОРТАЖ)

Кафтдек текис далалар — кўм-кўк. Қаёққа қараманг, иш қизгин бораётганини кўрасиз: колхозчилар бодринг пайкалида ниҳоллар орасини юмшатмоқдалар. Помидор пайкалида «пўлат от» жавлон урмоқда. Механизатор Асқар Деҳқонбоев агрегатни эҳтиёткорлик билан бошқариб борар экан, экин қаторларидан кўз узмайди.

Биз — колхоз партия комитетининг секретари Миртурсун Аҳмедов, раис Сирожиддин Шукуров билан 1-бригада дала шийпони томонга бурилдик.

— Ҳамма далачилик бригадаларида шийпонларни кўнгилли дам олишга мослаб жиҳозлаганмиз, — дейди партком секретари, — шийпонлар шиорлар, чақириқлар, плакатлар билан безатилган.

Шонли юбилей кунлари Ленин бурчаклари очдик. У ердан Ильич асарлари, у ҳақидаги хотира китобларини олиб ўқиш мумкин.

Суҳбатга раис қўшилди:

— Коммунист Ҳошим Абдуллаев бу йил шу қолоқ бригадага ўтиб меҳнат қилмоқда. Ишбилармон, ёш, ташкилотчи бригадирларимиздан ўзи. У келди-ю, бригадада ташвиқот-тарғибот, ташкилотчилик иши жойида бўляпти. Ана, ўзи ҳам шу ерда экан.

Бригада бошлиги Ҳошим Абдуллаев бодринг пайкалида меҳнат қилаётган колхозчилар томон бошлади.

— Плёнка остида икки гектар бодринг эккан эдик, — деди у,— ундан мўл ҳосил йиғиб олдик. План тўлди, денг? —қувониб кетди партком секретари.

— Бўлмасам-чи! — жавоб берди колхозчи С. Рамазонов. — Бу йил аввалги йилдаги доғни албатта ювамиз, 1500 тонна ҳосил етиштирамиз.

Катта йўлдан ғизиллаб келаётган икки автобус дала шийпонига қараб бурилди. Булар — район маданият уйи ва пионерлар саройининг ёш ижрочилари — колхозчиларга ўз санъатларини намойиш қилгани келишган экан.

Ҳадемай дала шийпони сабзавоткорлар, механизаторлар билан гавжум бўлиб кетди. Ёш қўшиқчи Ғаффор Азимовнинг жарангдор овози дала бўйлаб янградн. У «Хуш келдингиз», «Бўстонларим бор» қўшиқларини маҳорат билан ижро этди. Қўшиқчи қизлардан Матлуба Маҳкамова ижросидаги «Ленин», Доно Тошпўлатова ижро этган «Тоғлар, ассалом» қўшиқлари ҳам колхозчиларга манзур бўлди. Раққоса қизлар «Гулноз», «Бинафша» ўйинларини ижро этиб, деҳқонларни мамнун этишди.

Сўнг район пионерлар уйининг талантлари даврага чиқишди. Улар «Пахта», «Китобим» рақсларини маҳорат билан ижро этишди.

Калинин районидаги Куйбишев номли колхоз партия комитети колхозчилар унумли меҳнатдан сўнг кўнгилли дам олишларини ташкил этишга алоҳида аҳамият бермоқда. Сабзавот пайкалларида тушки дам олиш мароқли ўтяпти. Сиёсий ахборотчилардан Қобилжон Зокиров, Миртурғун Аҳмедов, Абдуфаттоҳ Абдуманнопов, Жўра Бердиев, Ҳошим Абдуллаев сингари коммунистлар қизиқарли суҳбат ўтказмоқдалар. «Буюк ғалаба», «Энг демократик сайловлар», «Бизнинг бахт қомусимиз», «Икки дунё — икки сайлов» сингари темадаги суҳбатларни колхозчилар зўр қизиқиш билан тингламоқдалар. СССР Олий Советига бўладиган сайлов арафасида ташвиқот-тарғибот иши янада авж олдирилмоқда.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ.

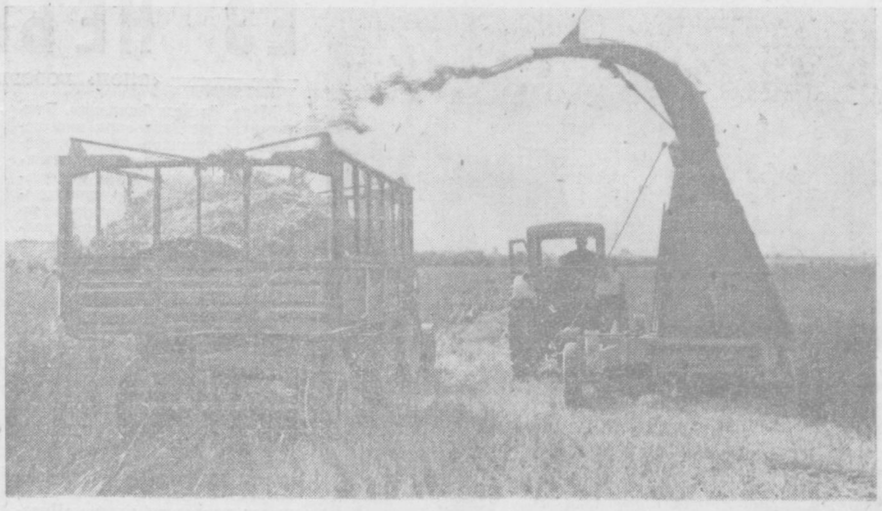

ЯНГИЙЎЛ районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозда чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш учун қатор тадбирлар кўрилмоқда. Жумладан, бу йил хўжаликдаги чорва моллари учун икки йилга етадиган дағал хашак тайёрлаш учун кураш бошланган. Шунингдек, Ўрта Чирчиқ районидаги Калинин номли колхоз пахтакорлари ҳам беш йилликнинг сўнгги йили учун катта мажбуриятлар олиб ишлашаяпти. Мўлжалдаги ҳосилни кўтариш учун ғўзага ишлов бериш ҳар томонлама яхши олиб борилмоқда. Бу ишларда, айниқса, колхоз механизаторларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Суратларда: (чапда) Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов номли колхозда пичан ўрими пайти. (Ўнгда) Ўрта Чирчиқ районидаги Калинин номли колхознинг илғор механизатори У. Омонов.

А. АБАЛЯН фотолари.

МУСОБАҚАДОШ ҒАЛЛАКОР ДЎСТЛАРИМИЗГА МАСЛАҲАТЛАРИМИЗ

Яқинда областимизнинг бир группа ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари Тошкент область ғаллакор районларида бўлдилар. Биз Бекобод, Бўка, Юқори Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ ва Бўстонлиқ район хўжаликларида ғаллакорлар иши билан танишдик. Биз бўлган колхоз ва совхозларда план ва социалистик мажбуриятларни бажаришга етадиган даражада мўл ҳосил етиштирилган. Тошкент область ғаллакорлари олдида ана шу етиштирилган мўл ҳосилни нобуд қилмай ўриб-йиғиб олиш учун шу кунларда пухта тайёргарлик кўриш талаб этилади.

Кўпгина колхоз ва совхозлар комбайнларини, дон тозалайдиган машиналарни, тош-тарозиларни мавсумга тахт қилиб қўйганлар. Бу хўжаликларда социалистик мусобақа шартлари белгиланган. Комбайнчиларга ҳақ тўлашнинг қандай бўлиши, рағбатлантиришнинг ҳамма турлари тушунтирилган. Буларнинг ҳаммаси албатта яхши.

Лекин, ана шу эришилган ютуқлар билан бир қаторда биз айрим камчиликларни ҳам учратдикки, уни тезда тугатиш зарурлиги жойларда уқтирилди. Бекобод районидаги хўжаликларда комбайнларнинг ремонти судралаётганлиги ана шу камчиликлардан биридир. Райондаги 41 та комбайндан текшириш ўтказилган кунгача 22 таси ремонтдан чиқарилган эди. «Ленинград» совхозида комбайн ремонти айниқса ачинарли аҳволда. 11 та комбайндан атиги 3 таси тайёр бўлган. 4 та комбайн учун комбайнчилар тайёрланмаган. Хирмонлар ҳозирланмаган. Майдончалар асфальт қилинмаган. Тош-тарози бутланмаган. Бизнинг фикримизча совхознинг 470 гектар ердаги арпаси ўришга келган, аммо совхоз директори М. Ортиқов аҳволнинг шундай бўлишига қарамай, тайёргарлик ишларини жадаллаштириш тўғрисида қайғурмаётир. Агар «Ленинград» совхози раҳбарлари тайёргарлик ишларини тезлаштирмасалар ғалла ўрими даврида қийин аҳволга тушиб қолишлари турган гап. Шу хўжаликка қўшни бўлган Ойбек номли совхозда ҳам аҳвол бундан яхши эмас. 1170 гектар ерга арпа экилган ва у ҳозир пишиб етилган бир даврда ремонт ишларининг судралаётганлиги совхоз раҳбарларини астойдилроқ ҳаракат қилишга даъват этади.

Бўка районидаги баъзи хўжаликларда аҳвол ёмон эмас. Районидаги «Бўка» совхози ғаллакорларининг иши бизни бирмунча қувонтирди. Улар ғалла ўрим-йиғимига яхши тайёргарлик кўрганлар. Барча комбайнлар ремонтдан чиқарилган ва улар синаб кўрилган. Ҳатто икки агрегат ғалла ўримига тушган.

Бироқ қўшни «Кўкорол» совхозида аҳвол бутунлай бошқача. Совхоз директори Ҳафиз Абдиев ҳали вақт бор, деб хотиржамлик кайфиятига берилган. Бу ерда 1556 гектар ерга ғалла экилган. Шундан 770 гектари арпа. Совхозда 8 та комбайн бор. Уларнинг бирортаси ҳам ўрим-йиғимга тайёрланмаган. Хирмон жойлар ҳам ҳалигача қўл тегизилмаган. Комбайнчилар ўртасида социалистик мусобақа шартлари муҳокама қилинмаган. Совхоз партия ташкилотининг секретари Б. Сафаровнинг айтишига қараганда комбайнчилар ҳалигача тайинланмаганлиги учун ҳам улар ким билан социалистик мусобақа шартларини муҳокама қиламиз, деб юрибдилар. Совхозда комбайнчи топишга энди киришилибди. Бундай аҳволда етиштирилган ғалла қачон ўриб олинади?! Ахир совхоз раҳбарлари механизаторлар тайёрлаш курсларига ёшлардан юборганларида бўлмасмиди. «Кўкорол» совхозидаги бундай аҳволни тезда тугатиш ва ғалла ўримидек муҳим кампанияга пухта тайёргарлик кўришни совхоз раҳбарларига алоҳида таъкидлаб кўрсатиш керак.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозида ҳам бирорта комбайн ўримга тайёр эмас. Бригадаларда график йўқ, ўрим-йиғим даври учун зарур тадбирлар белгиланмаган. Районидаги 1-«Оҳангарон» совхозида техника ўз вақтида яхши тайёрланган. Бу йил совхоз коллективи 2200 гектар ерда ғалладан мўл ҳосил етиштирмоқда. Барча техниканинг тахт қилиб қўйилганлиги механизатор кадрларнинг ишга шайланиб турганлиги бизни қувонтирди. Улар ўз топшириқлари нималардан иборат эканлигини яхши биладилар. Бригадаларда, комбайнчилар ўртасида социалистик мусобақа шартлари белгиланиб чиққан.

Шу райондаги Тошкент от заводи ғаллазорларида ҳам иш кўнгилдагидек эмас. Маълумотга қараганда 19 та комбайндан 17 таси тайёр деб кўрсатилади. Шу 17 та комбайндан 10 тасида ҳали тугатилиши керак бўлган камчиликлар кўп. Бу хўжаликда арпа пишиб етилган. Лекин ўрим ҳали бошланмаган. Арпалар ўт босиб кетганлигидан ўрим-йиғим вақтида қийинчилик туғилади.

Биз Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» ва «Ленинский путь» колхозларида ҳам бўлдик. Бу хўжаликларда ўрим-йиғимга пухта тайёргарлик кўрилган. Барча техника ишга шай қилиб қўйилган, механизаторлар ўртасида зарур ишлар олиб борилган. Уларнинг ҳар бири ўзларининг шахсий топшириқлари нималардан иборат эканлигини яхши биладилар. Автотранспорт графиги муҳокама қилиниб, тасдиқланган.

Бўстонлиқ район ғаллакорлари бу йил 9879 гектар ерда ғалла етиштирмоқдалар. Бу тоғлиқ районда ғалла ўрим-йиғими бирмунча кечроқ бошланади. Биз адирларда бўлганимизда ғалла яхши ўсганлиги ва кўнгилдагидек бошоқлаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Район бу йил 12 минг тонна дон йиғиб олишни мўлжалламоқда. Ғаллакорлар ўзларининг бу мақсадларига эришиш, давлатга 4,5 минг тонна яъни пландан ташқари 2,5 минг тонна ғалла етказиб бериш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилганлар. Лекин бу районда ҳам техникани тайёрлаш кўнгилдагидек эмас. 41 та комбайннинг 2 таси, 15 та ғалла тозалайдиган машинадан 4 таси, 6 та дон ортадиган машинадан 3 таси ремонт қилинган, холос. Карл Маркс номли, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», «Қизил ту», Фрунзе номли, «Ленинград» колхозларида ҳали тайёргарлик ишлари чинакамига кучайтирилмаган. «Бўстонлиқ» совхозида техниканинг асрашга хўжасизларча қаралаётганлиги бизни ташвишлантирди. Бу ерда комбайнлар, тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари тартибсиз ҳолда ҳар қаерларда қолиб кетган. Запас қисмлар тупроққа қоришиб ётибди.

Биз ғаллачилик билан шуғулланаётган хўжаликлар иши билан танишиб, атрофлича муҳокама қилиб чиқдик. Бизнинг фикримизча етиштирилган мўл ҳосилни қисқа фурсатда нобуд қилмай ўриб-йиғиб олиш учун биринчи навбатда техника ва кадрлар тайёрлашга эътиборни кучайтириш зарур. Ғалла балансларини аниқлаб чиқиш ҳозирги кунда кечиктириб бўлмайдиган ишлардан биридир. Арпа пишиб етилган жойларда ўрим-йиғимни кучайтириб юбориш талаб қилинади. Комбайнчиларга ҳақ тўлаш қоидаларини тезроқ белгилаб чиқиш ва уни далада ишлайдиганларга маълум қилиш зарур ишлардандир.

Биз ўйлаймизки, мусобақадош Тошкент области ғаллакорлари юбилей йилида давлат омборларига кўплаб ғалла етказиб бериш тўғрисидаги социалистик мажбуриятларини бажаришга эришадилар ва давлатимизнинг тўқ ва фаровон бўлиши йўлида ҳормай-толмай меҳнат қиладилар.

Р. ҲУСАНОВ,
Сирдарё область ўзаро текшириш бригадаси бошлиғи,

Э. НОРМАТОВ,
Жиззах районидаги «Ўзбекистон» колхозининг бригада бошлиғи,

Н. УМАРОВ,
Зомин районидаги «Ударник» совхози бўлимининг бошқарувчиси,

Ф. ЕМЧЕНКО,
«Сирдарьинская правда» газетасининг мухбири.

АГИТПУНКТДА УЧРАШУВ

Яқинда Янгийўл шаҳридаги 17-мактабда жойлашган 88/88-сайлов участкаси агитпункти ёшлар билан гавжум бўлди. Бу ерга биринчи марта овоз берадиган ишчилар ва ўқувчилар тўпланишди. Агитпункт мудири М. Заморaев уларни сайлов қонунлари ва сайловчиларнинг ҳуқуқлари билан таништирди.

Агитпунктда бундай учрашувлар ва кечалар тез-тез бўлиб турибди. Г. Романов, С. Ўтабоев, Н. Йўлдошев каби жамоатчи лекторлар турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Шаҳардаги бошқа агитпунктлар ҳам кечқурунлари кишилар билан гавжум бўляпти. Барча жойларда агитаторларга ёрдам стендлари ўрнатилган, справкалар бюроси ташкил этилган.

— Ҳозир шаҳар бўйича 621 агитатор омма ўртасида тушунтириш ишлари олиб боряпти, — дейди шаҳар партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Е. Фирсова. — Биргина пойафзал фабрикаси партия ташкилоти тажрибали коммунистлардан иборат 53 кишилик агитаторлар бригадасини ажратган. Биохимия, «Нормал» заводлари, қурилиш-монтаж бошқармаси ва ўқув юртларида ҳам тарғибот ишлари намунали йўлга қўйилган. Партком секретарлари агитаторлар иши устидан пухта назорат ўрнатганлар.

Шаҳарда СССР Олий Советига бўладиган сайловларга тайёргарлик ишлари кун сайин қизиб боряпти. Янгийўлликлар сайлов шарафига ўзаро мусобақани кенг қулоч ёйдириб, ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Шаҳар бўйича тўрт ойлик топшириқ 104 процент қилиб бажарилди. Планга қўшимча равишда 1 миллион 823 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Май ойи топшириғи ҳам муддатидан олдин адо этилди. Ҳозир кўпгина корхоналар коллективлари беш йиллик планини 7 ноябргача бажариш учун бошланган мусобақага қўшилиб, бор имкониятларни ишга солмоқдалар.

Ж. НОСИРОВ.

Калинин районидаги Куйбишев номли колхоз марказида жойлашган 45-сайлов участкасида СССР Олий Советига сайловларга пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Бу ерда 18 агитатор сайловчилар ўртасида тушунтириш ишлари олиб боришаяпти. Суратда: (олдинги қаторда чапдан) Т. Душанова, агитпункт мудири Т. Ниёзов ва М. Жўраева ўртоқлар сайловчилар ҳузурига йўл олмоқдалар.

Б. Сафаров фотоси.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ХАЛҚЛАР АГРЕССОРЛАРНИ ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

БУДАПЕШТ, (ТАСС). Будапештдаги «Эшти хирлап» газетаси Исроилнинг Ливанга қарши иғвогарликлари хусусида ТАСС баёнотига тўхталиб, қуйидагиларни ёзади: Совет Иттифоқи Исроилнинг агрессив ҳаракатларини қораламоқда. Газета баёнотининг қуйидаги қисмини таъкидлаб ўтади: Яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш учун Исроилни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг уставини ҳурмат қилишга мажбур этиш, қуролли иғвогарликларни тўхтатиш, ўз қўшинларини босиб олинган барча араб территорияларидан олиб чиқиб кетиш, Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюциясини ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бошқа қарорларини бажаришга мажбур этиш зарур.

ЛОНДОН. (ТАСС). Исроилнинг Ливан территориясидаги қуролли иғвогарликлари хусусидаги ТАСС баёноти инглиз жамоатчилигининг зўр эътиборини ўзига жалб этди. Лондон газеталари Москвадан олинган хабарларни кўзга яққол ташланадиган ўринларда босиб чиқармоқдалар. Бу хабарларда баёнотнинг Исроилдаги ҳукмрон доиралариниг авантюристик роли уларнинг ўзлари учун хатарли оқибатларга сабаб бўлади, деб таъкидлаб ўтилган қисмига алоҳида эътибор берилади.

«Ивнинг ньюс» газетаси қуйидагиларни ёзади: ТАСС баёнотида кўрсатиб ўтилганидек, Ливан чегарасидаги қуролли иғвогарликлар Исроилнинг янги территорияларни босиб олишга интилаётганлигини яна бир марта исбот қилади.

ОСЛО. (ТАСС). Норвегиянинг тараққийпарвар ёшлари Исроилнинг агрессив сиёсатини, унинг босиб олинган территориялардаги аҳолига қарши шафқатсиз террорини ва ҳарбий иғвогарликларини кескин қораламоқдалар. Норвегия ишчи партияси ёшлар ташкилотининг пойтахт бўлими қабул қилган баёнотда шу ҳақда гапирилади. Баёнотда айтиладики, Исроил босиб олинган араб районларини доим ўз ерига қўшиб олишга қаратилган режаларни амалга оширмоқда. Айни вақтда босқинчилар ана шу вилоятлардаги араб аҳолисига қарши кетма-кет жиноят қилмоқдалар.

ЖАЗОИР. (ТАСС). АПС агентлиги ва Жазоир радиоси ВЛКСМ XVI съездининг ёпилиши тўғрисидаги хабарларни тарқатди.

Улар Исроилнинг Яқин Шарқдаги агрессияси муносабати билан съезд қатнашчилари қабул қилган баёнотга алоҳида эътибор бердилар.

АПС агентлиги хабар беради: Баёнотда таъкидлаб ўтилганидек, Ғарбдаги ва хусусан АҚШдаги империалистик доираларнинг қўллаб-қувватлаши билан амалга оширилаётган Исроил агрессиясининг мақсади — араб халқларини мустақил миллий тараққиёт йўлидан, прогресс ва тинч меҳнат йўлидан чиқишга мажбур этиш, уларнинг бўйнига асорат сиртмоғини осишдан иборат.

АПС агентлиги ва Жазоир радиоси совет ёшларининг араб халқлари билан бирдамлик кампаниясини кенгайтириш тўғрисида барча мамлакатларнинг йигит ва қизларига қилган даъватига алоҳида эътибор берадилар.

СТОКГОЛЬМ. (ТАСС). Швецияда АҚШнинг Шарқи-Жанубий Осиёдаги агрессиясига қарши норозилик давом этмоқда. Швециянинг энг йирик газеталаридан бири — «Афтонбладет» газетаси Пентагоннинг Ҳинди-Хитойдаги агрессияси жуда қаттиқ қораланиши керак, деб ёзади.

«СОЮЗ-9» УЧИРИЛГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

Ичида икки космонавт бўлган «Союз-9» совет космик кемаси учирилганлигига бутун дунё матбуоти ғоят қизиқмоқда. Кўп газеталар космосда ўтказилаётган янги зўр экспериментни қизғин шарҳламоқда.

БЕРЛИН. Кеча кечқурун Германия Демократик Республикасининг радиоси ва телевидениеси «Союз-9» учирилганлиги тўғрисидаги ТАСС ахборотини баён қилиб бермоқ учун ўзларининг эшиттиришларини тўхтатиб туришди.

Бугун Германия Демократик Республикасининг газеталари космик фазони тадқиқ қилиш ишидаги бу янги муваффақият тўғрисидаги хабарларни ўз саҳифаларининг кўринарли жойида босиб чиқардилар. «Нойес Дойчланд» газетаси космик кема учирилганлигини ўзининг газетхонларига «Совет космик кемасининг янги учиши» деган умумий сарлавҳа остида батафсил баён қилиб берди.

«Берлинер Цайтунг» газетаси ўзининг биринчи саҳифасида «Союз-9»: икки космонавт тадқиқот учишини бажармоқда» деган сарлавҳа берди.

ПРАГА. «Союз-9» космик кемаси Совет Иттифоқида Ер атрофидаги орбитага чиқарилди, деган хабар бутун Чехословакияга тез тарқалди. Кеча кечкурун шу хабарни биринчи бўлиб Чехословакия радиоси ва телевидениеси эшиттирди. Бугунги газеталар космик кема учирилганлиги тўғрисидаги ҳабарни биринчи саҳифаларда босиб чиқарди. Бу ҳабарлар «Союз-9» космик кемасининг муваффақиятли парвози», «Андриян Николаев — янги совет космик кемасининг командири» деган катта сарлавҳалар остида эълон қилинмоқда. «Руде право» газетаси ва бошқа газеталар космик кема учирилганлиги тўғрисидаги ТАСС ахборотини баён қилиб бермоқда, космонавтларнинг фотографияларини, таржимаи ҳолларини босиб, чиқармоқда. Илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментлар ўтказишнинг кенг программаси экипаж олдига қўйилганлиги таъкидланмоқда.

УЛАН-БАТОР. Улан-Батор радиоси совет фани ва техникасининг янги муваффақиятлари тўғрисида берган хабарида жасур космонавтлар Андриян Николаев ва Виталий Севастьянов илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментларнинг кенг программасини бажаришлари лозимлигини таъкидламоқда. Совет Иттифоқи, дейилади радионинг шарҳида, халқ хўжалиги, фан ва техника манфаатларини, бутун инсониятнинг бахт-саодатини кўзлаб космик фазони ўзлаштириш соҳасида ўзи бошлаган ишни планли равишда ва дадил давом эттирмоқда.

НЬЮ-ЙОРК. Чет эл агентликларининг хабарларига қараганда, «Союз-9» учирилганлиги Америка олимларини ғоят қизиқтирди.

«НЬЮ-ЙОРК. таймс» газетасининг Москвадаги мухбири кема учирилганлиги тўғрисидаги ТАСС ахборотини баён қилиб бериб, шу ахборотда бу учишнинг совет халқ хўжалиги учун бўлган аҳамияти тўғрисида айтилган гапларни уқтириб ўтмоқда.

«Вашингтон пост» газетаси Совет Иттифоқининг космик фазони тадқиқ қилиш программасидаги энг муҳим босқичларни баён қилиб бермоқда. (ТАСС).

ФАЛАСТИН МИЛЛИЙ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИДА

ҚОҲИРА, 2 июнь. (ТАСС). Фаластин миллий кенгашининг бу ерда ўтаётган еттинчи сессияси қатнашчилари партизанлар операцияларига раҳбарлик қилиш учун Фаластин революциясининг Марказий Комитетини тузишга қарор қилишди. Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳамма ташкилотларининг вакиллари комитетга киритилади.

Сессия қатнашчилари Фаластин ташкилотлари илгари сураётган ва фаластинликларнинг ҳарбий бирлиги ҳақидаги масалага тааллуқли бўлган таклифларни кўриб чиқиш учун ҳарбий комитет тузишга ҳам қарор қилдилар.

ВАШИНГТОН. Америка пойтахтида АҚШнинг Камбоджадаги агрессиясига қарши норозилик чиқишлари тўхтамаётир. Полиция урушга қарши норозилик намойиши қатнашчилари билан ана шундай муносабатда бўлмоқда.

АФП—ТАСС фотоси.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ҒАЛЛАКОРЛАРГА ЁРДАМ БЕРАМИЗ

Республикамизнинг саноат корхоналари, колхоз, совхозлари, муассаса, илмий ташкилотлари коллективлари беш йилликнинг сўнгги йили планини муддатидан олдин бажариш учун курашиб, ажойиб ватанпарварлик ташаббуси билан чиқмоқдалар. Бу жиҳатдан Тошкент ирригация инженерлари ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш институти студентларининг ибратли иши таҳсинга сазовордир.

Улар ҳар йили колхоз ва совхозларга бориб деҳқонлар билан бирга қишлоқ хўжалиги ишларида фаол иштирок этадилар, айниқса, пахта йиғим-теримида ёрдам берадилар. Студентларнинг кўпчилиги мавсумда «зангори кема» ларда 30—40 тоннадан пахта терадилар.

Шу кунларда ғаллакорларимиз ҳаётида долзарб кунлар бошланди: Далаларда мўл ҳосил етиштирилди. Эндиги вазифа уни тез ва нобуд қилмай йиғиштириб олишдан иборатдир.

Институт студентлари ҳар йилгидек бу йил ҳам ғаллакорларга ёрдам беришга аҳд қилдилар ва бошқа олий ўқув юртларидаги дўстларини, шаҳар корхоналари меҳнаткашларини ғалла ўрим-йиғимида актив иштирок этишга чақирдилар.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ва «ВЕЧЕРНИЙ ТОШКЕНТ» газеталарининг 2 июнь сонида ТИИИМСХ студентларининг ана шу ажойиб ватанпарварлик ташаббуси ёритилган.

САМАРАЛИ ТАДҚИҚОТ

Олим Зуфар Умаровнинг тадқиқотлари муваффақиятли якунланди. У Тошкент қишлоқ хўжалиги институти илмий совети йиғилишида «Оқ жўхори уруғининг биологияси ва уни экиш сифатини яхшилаш йўллари» деган темада қишлоқ хўжалиги фанлари доктори илмий даражасини олиш учун диссертация ёқлади.

З. Умаров бу мавзуда кўп йиллардан бери ишлаб келарди. Тошкент, Сирдарё, Хоразм, Қашқадарё областлари хўжаликларида тажрибалар ўтказиб, илмий хулосалар чиқарди. Фикрларини турли жадвал, схема ва диаграммаларга жойлади. Расмий оппонентлар — биология фанлари докторлари К. Овчаров, В. Голодковский, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор В. Лев ўртоқлар унинг ишини юқори баҳоладилар. Қишлоқ хўжалиги институти ўсимликшунослик кафедраси мудири, профессор А. Беловнинг илмий консультациялари ўзбек олимига катта ёрдам бўлди.

Ўсимликлар олами Зуфар Умаровни ёшлигидаёқ ўзига ром этган эди. У заводда ишлаб юрган кезларида ҳам деҳқончиликка қизиқарди. Бу қизиқиш уни Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг тайёрлов бўлимига бошлади. 1946 йилда институтнинг агрономия факультетига ўқишга кириб, 1950 йилда имтиёзли диплом билан тамомлади. Тиришқоқ йигитнинг изланишлари, илмга бўлган қизиқиши институтдагиларга ёқиб қолган эди. Шунинг учун ҳам уни аспирантурада ўқишга олиб қолдилар.

Ўтган давр ичида Х. Икромов, Ш. Жамолов каби аспирантлар З. Умаров раҳбарлигида кандидатлик диссертациясини ёқладилар. Яқин кунлар ичида яна бир шогирд — И. Тўхтаев ҳам ўз илмий ишини муҳокамага қўяди.

Шогирдлар ўз устозларини бугун катта муваффақият билан қизғин қутламоқдалар. Ҳақиқатан ҳам олим бажарган иш халқ хўжалиги учун катта фойда келтиради. У оқ жўхорининг уруғи бошқа уруғларга нисбатан анча чидамли ва унумли эканлигини исботлаб берди. Бу жўхорини тез-тез қурғоқчилик бўлиб турадиган районларга ҳам, шўрҳок ерларга ҳам экса бўлаверади. Оқ жўхори чорва учун қимматли озуқа бўлиб хизмат қилади.

Илмий ишнинг қиммати грузиялик, украиналик, тожикистонлик олимлар томонидан юборилган фикр-мулоҳазаларда ҳам алоҳида қайд этилган.

Тошкент қишлоқ хўжалиги институти сиртқи бўлимининг декани Зуфар Умаровни биз ҳам эришган муваффақияти билан табриклаймиз.

З. ЗАФАРОВ.

ЁЗ НЕЪМАТЛАРИ

«ОЛОЙ» БОЗОРИДАН РЕПОРТАЖ

Мана, ёз ҳам бошланди. Бундан буён мевалар ғарқ пишаверади. Миришкор деҳқонларимизнинг фидокорона меҳнатлари билан етиштирилган ноз-неъматлар шаҳарликлар дастурхонига файз ва кўрк бағишламоқда. Пойтахтимизнинг барча колхоз бозорларида тўкинчилик, ёз ҳосили ўзини кўз-кўз қилиб турибди.

...«Олой» бозоридамиз. Колхоз дўконларининг пештахталари, бозорнинг айвончалари сабзавот маҳсулотлари билан лиқ тўла. Деҳқонларнинг қўли-қўлига тегмайди. Ўзлари етиштирган ҳосилни шаҳар аҳолисига пешма-пеш келтириб сотмоқдалар. Бу ерга Калинин районининг Карл Маркс номли колхозидан пиёз, картошка, «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозидан бодринг, карам, Охунбобоев номли колхоздан гилос, «Правда» колхозидан олча, гилос, картошка, бодринг маҳсулотлари келиб турибди. Улар аҳолига манзур. Колхозчилар иложи борича маҳсулот сифатини яхшилашга эътибор бермоқдалар.

— Аҳоли фақат яхши, сифатли маҳсулотни харид қилади. Агар маҳсулот сифатсиз бўлса, полиздан бозорга етиб келгунча машиналарда уриниб, уч-тўрт кунлаб туриб қолса, унинг қиммати тушиб кетади,— дейди «Олой» бозори директорининг ўринбосари Р. Ёқубжонов.— Биз колхоз-совхозларга маҳсулотлар сифатига эътибор беришларини сўраб талабномалар ёзаётирмиз. Лекин айрим хўжаликларнинг раҳбарлари бунга кам эътибор берадилар. Бу билан фақат ўзлари ютқазишади. Чунки юқорида айтганимиздек, моллари ўтмай қолади.

Бозор маъмурияти кўпгина колхоз-совхозлар билан шартнома тузган. Аммо шартнома талаблари суст бажарилаяпти. Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхоз шу кунгача бирор килограмм ҳам маҳсулот келтиргани йўқ. Бу колхоз раҳбарлари шартномани бажармаётир. Бундан ташқари совхозлардан ҳам маҳсулотлар кам келтирилаяпти.

Бундан ташқари «Олой» бозорида «Плодоовошчторг» магазинлари ҳам ташкил этилмаган. Ваҳоланки, бозор маъмурияти уларга жой ажратиб қўйган эди. Бу жойлар ҳозир бўш ётибди. «Плодоовошчторг» раҳбарлари «Олой» бозорида ўзларининг филиаллари борлигини билишармикин?

Фақат Куйбишев район пишчеторги ёз неъматлари билан аҳолини тўла таъминлашда алоҳида ўрнак кўрсатмоқда. Бозорда «Пишчеторг»нинг 84, 54, 52, 15, 6-магазинлари жойлашган. Бу магазинларда ёз ноз-неъматлари билан савдо қилинаяпти. Магазин ходимлари бевосита далаларда бўлиб, эрталаб соат 10 га қолмасдан янги узилган сабзавотларни етказиб келмоқдалар. Бунинг учун махсус машиналар ажратилган. Шу йўл билан кунига 20 тоннадан кўпроқ маҳсулот сотилмоқда. Ортиб қолган сабзавотлар махсус хоналарда сақланмоқда.

Пишиқчилик энди бошланаяпти. Бундан буён бозорга республикамизнинг Фарғона, Самарқанд, Наманган каби областларидан ҳам маҳсулотлар кела бошлайди. Шуни ҳисобга олиб бозор маъмурияти 500 ўринлик янги корпусни ишга тушираяпти. Корпусда харидорлар ҳамда деҳқонлар учун ҳамма қулайликлар мавжуд бўлади. Корпус жуда салқин. Мол сақлаш хоналари бор. Бундан олдинроқ 200 ўринлик корпус ишга туширилган эди. Бозорда шу кунларда 100 тоннага яқин маҳсулот сотилмоқда.

Бозор радиоузели мунтазам ишлаб турибди. Радиоузел орқали хушмуомалалик, санитария-гигиена қоидаларига риоя қилиш тўғрисида лекция-суҳбатлар ўтказиб турилади. Бу суҳбатларга мутахассислар ва врачлар таклиф этилмоқда. Чиқиндиларни ташиб кетиш ва сув сепиш учун тўртта машина ажратилган.

Бозор атрофида Куйбишев район ошхоналар трестининг 3-ошхонаси жойлашган. Пазандалар бозорга келувчиларга ширин, тотли таомлар пишириб бермоқдалар. Яқинда бу ерда 50 ўринлик яна бир ошхона ҳамда чойхона ишга туширилди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Суратларда: (юқорида) областимизнинг колхозларида етиштирилган сабзавотлар харидорларга сотилмоқда. (пастда) янги корпуснинг кўриниши.

А. АБАЛЯН фотолари.

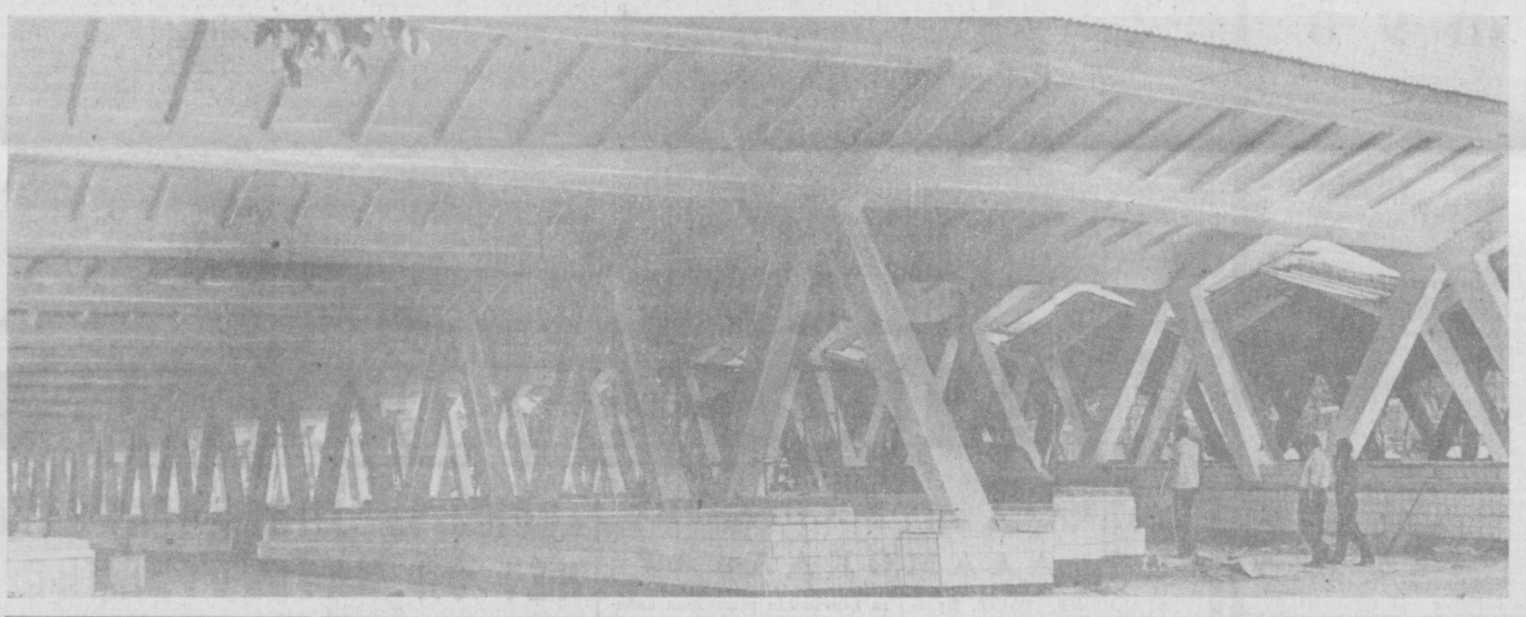

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 18.30 — **Ёшларнинг «Современник» театри артистлари билан учрашуви.** 19.00 **Футбол бўйича СССР кубоги учун. «ПАХТАКОР» — «НЕФТЧИ»** (Боку). 20.45 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.50 — **Теленгиликлар.** 21.05 — **Декада кундалиги.** 21.15—**«Ноз неъмат бунёдкори»** (Сабзавоткорлар учун программа). 21.45 — **Чолғу куйларидан концерт.** 22.15 — **СССР Олий Советига сайловлар куни олдидан. «Агитпункт чироқлари».**

Москва кўрсатади. 22.30 — **Футбол бўйича жаҳон чемпионати. ЧССР — БРАЗИЛИЯ** (Мексикадан олиб кўрсатилади).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ
УҚУВ КУРСАТУВЛАРИ
ПРОГРАММАСИ

18.00 — **Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тилидан 36-машғулот.** 18.30 — **Ота-оналар учун консультация** (ўзбек тилида). 19.00 — **Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Сиёсий иқтисод** (ўзбек тилида). 19.25 — **Инглиз тилидан 36-машғулот.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **Тошкент истиқболи.** 20.15 —**«Филатов номидаги институтда»** (Кинофильм).

Рус тилида: 20.35 — **«Биринчи президент»** (Бадиий фильм). 21.55 — **«Гаврилов ва Клайнер»** (Ҳужжатли фильм). 22.25 — **Фильм-концерт.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —4/VIда **Оққуш кўли**, 5/VIда **Травиата**, 6/VIда **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/VIда **Бой ила хизматчи**, 5/VIда **Парвона**, 6/VIда **Замон драмаси.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА—4/VIда **Бахт тўйи**, 5/VI да **Паранжи сирлари**, 6/VIда **Катта концерт.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Лочин изидан — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳалоскорлик (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Кичик ҳикоя учун сюжет — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 8 ярим ва 10да).

Чингачгук — катта илон (2 серия, давоми Лочин изидан) — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Дилбарим — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Лочин изидан— «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳавфли гастроллар — «ХИВА».

Фан-фан-Тюльпан — ТЕЛЬМАН номли.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ МЕХАНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Тошкент шаҳар, Шайхантовур кўчаси, 10 уй.)

6 июнь кеч соат 8да

ФАКУЛЬТЕТНИ ТУГАТГАНЛАР БИЛАН ТАНТАНАЛИ УЧРАШУВ КЕЧАСИ УТКАЗАДИ

«ЎЗТЕКСТИЛЬТОРГ» ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ САВДО БАЗАСИГА

катта бухгалтер ўринбосари, машинистка, юкчилар (меҳнат ҳақи ишбай).

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 18 уй (7, 9, 11 трамвайлар, 2, 6, 18, 54, 58 автобуслар, 2, 6, 13 троллейбусларнинг «Тўқимачилар комбинати» бекати).

«Главсредазирсовхозстрой» моддий-техника таъминоти бошқармасининг ТОШКЕНТ ХУЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ БАЗАСИГА

бўлим бошлиғи, катта товаршунос (тракторнинг эҳтиёт қисмлари билан таниш бўлган), **омбор мудирлари, юкчилар** (меҳнат ҳақи-вақтбай-мукофотли)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Ғалаба» кўчаси, 1 уй (40 автобуснинг «Абдулла Набиев» кўчаси бекати).

ИККИ ХИЛ ДУНЁ, ИККИ ХИЛ ҲАЁТ

ЭСКИ ХАЗИНАНИНГ ТАҚДИРИ

Владивостокдаги Первая речка кўчасида истиқомат қилувчи саксон ёшли пенсионер Е. Гаврилюков ўзи яшаб турган эски уйда катта хазина борлигини хаёлига ҳам келтирмаганди. У кунларнинг бирида яроқсиз ҳолга келиб қолган уй полини бузиб, янгиламоқчи бўлди. Чириб кетган тахталарни кўчирар экан, тупроқ остида бўғзи кўриниб турган хумчага кўзи тушди. Уни аста очиб қараса, тўла тилла. Хумча ичидан беш ва ўн сўмлик қимматга эга бўлган юзга яқин олтин танга чиқди.

Хўш, бу бойликнинг эгаси ким бўлди экан?

Первая речка кўчасининг аввалги номи ҳам бошқача бўлиб, бу ерда асосан сиёсий муҳожирлар яшашган. Маҳаллий темир йўлчилар, депо ишчилари, нефть базалари хўжайинлари, савдогарлар муҳожирларни қаттиқ эксплуатация қилиш эвазига беҳисоб бойликлар тўплаганлар. У даврлар ортда қолиб кетди. Эски уйларнинг ўрнида муҳташам кўпқаватли бинолар қад кўтарди. Лекин қишлоқнинг у ер—бу ерида қадимий уйлар сақланиб қолган. Гаврилюков ана шундай уйларнинг бирида яшайди. Эҳтимол, бу уйнинг аввалги хўжайини чет элга қочаётиб, тўплаган бойлигини олиб кетишга улгурмагандир.

Эски савдогар уйидаги бу хазина ярим аср яшириниб ётди. Ефим Петрович хазинани давлатга топширди. Яқинда Е. Гаврилюковга давлат банкида маълум миқдорда мукофот беришди. Ефим Петровични яна бир мукофот—кўпқаватли бинода янги уй кутяпти.

ЎРГАНИБ ОЛИШДИ

Яқинда Швейцариянинг Цюрих шаҳрида бир тўда ўғрилар магазинга тушишди. Енгил-елпи ҳаёт кечиришга ўрганиб қолган бу текинхўрлар, деб хабар беради Франц Пресс агентлиги витринани ғишт билан синдиришиб ичкарига киришди ва махсус ускуна комплекти билан кассани бузишиб, 17400 франкни ўғирлаб кетишди. Ўғрилар қилар ишни қилиб яшириниб бўлишгандан кейин полиция касса шу магазинда сотиладиган махсус ускуна комплекти билан бузилганлигини аниқлади. Магазиннинг номи ҳам «Ўзингиз ўрганиб кўринг» деб аталади.

ЗАРУР ҚЎЛЛАНМА

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

Коммунизм жамиятининг муносиб ворисларини вояга етказишда синфда, дарс жараёнида бериладиган таълим-тарбиянинг ўзигина кифоя қилмайди, албатта. Синфдан ташқарида ўтказиладиган машғулотлар, мактабдан ташқари болалар муассасаларида олиб бориладиган тарбиявий ишларнинг ҳам муҳим назарий ва амалий аҳамияти бор.

Бу жиҳатларни эътиборга олганда, педагогика фанлари кандидати Фазлиддин Бадриевнинг «Юқори синфларда адабиётдан синфдан ташқари ишлар» номли қўлланмаси муҳим дастур сифатида диққатга сазовордир.

Китоб «Кириш» билан бошланиб, «Синфдан ташқари ўқишга раҳбарликнинг асосий усуллари», «Юқори синфларда адабиётдан синфдан ташқари ўқиш», «Адабиётдан синфдан ташқари ўқишнинг оммавий турлари» бобларидан иборат.

Мана, яна саноқли кунлардан кейин ўқув йили тугаб, ўқувчи-пионерлар ёзи бошланади. Пионер лагерлари, ёзги спорт-соғломлаштириш майдончалари, ёш мичуринчилар тўгараги, ўлкани ўрганиш ва бошқа тўгаракларда машғулот-таълим-тарбия ишлари жонланиб кетади.

Шундай пайтларда айниқса, китоб муаллифи кўрсатганидек, турли бадиий асарларни танлаш, уларни ўқишга тавсия этиш, ўқиш усуллари ҳақида зарур йўлланмалар бериш каби тадбирлар кутубхона мудири, тарбиячилар эътиборида туриши лозим бўлган муҳим масалалардир.

Китоб муаллифи бу хусусда жуда яхши амалий маслаҳатларни ўртага қўяди. «Бадиий асар устида коллектив суҳбат ўтказишга олдиндан тайёргарлик кўрилади, — деб таъкидлайди у. — Индивидуал суҳбатдан коллектив суҳбатнинг фарқи шундаки, индивидуал суҳбат доимий олиб борилади. Коллектив суҳбат эса белгиланган вақтда ўтказилиб, унда ҳар бир китобхон ўз тажрибаси билан ўртоқлашади».

Бу масалада яна шуни айтиш кераки, улуғ Ватанимизнинг ҳамма жойида бўлгани каби, Тошкент областининг барча шаҳар ва қишлоқларидаги мактабларда пионер лагерлари ишлайди. Шунинг учун тарбиячи-педагоглар синфдан ташқари тарбиявий ишларни ташкил этиш ва намунали уюштиришда ота-оналарни ҳам бу ишга жалб этишлари фойдалидир. Ёз фаслида мактаб кутубхонаси фаолиятига ҳам алоҳида эътибор бериш даркор.

Китоб муаллифи бу хусусда ўз ишини намунали ташкил этган Тошкент шаҳридаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-ўрта мактаб тажрибаларини ўрганиб, умумлаштириб кўрсатган, аниқ иш тажрибаларидан мисоллар келтириб, конкрет тузилган иш плани намунасини китобга илова қилган.

Ўртоқ Ф. Бадриев шунингдек бошқа бир қанча мактабларда бўлиб, намунали ташкил этилган адабиёт тўгараклари машғулотларини кузатган, уларнинг иш тажрибаларини қунт билан ўрганган ва амалий хулосалар чиқарган. Муаллифнинг бу борадаги хизмати шу жиҳатдан қимматлики, у назарий масалаларни амалий тажрибалар асосида исботлайди ва булардан илмий-методик хулосалар чиқаради.

Муаллифнинг мунозарага бағишланган фикрлари ҳам илмий, ҳам методик жиҳатдан бирмунча бақувват ва фойдалидир. М. И. Калинин айтганидек, «мунозарадан қўрқмаслик керак, балки кишиларни унга ўргатиш зарур. Фақат шу йўл билангина сизнинг фикрингиз ва сизнинг тилингизни силлиқлаштириш мумкин. Ҳар бир тўғри бўлмаган масала, ҳар бир нотўғри қонун ҳақида тортишишни билганингиздагина тўғри хулосалар излашга киришасиз».

Шунингдек, китобда китобхонлар конференцияси, адабий кеча, адабиёт тўгараги ҳақида ҳам кенг фикр юритилиб, Тошкент шаҳридаги 24-Дмитров номли, 40-Алишер Навоий номли мактабларда бу борада амалга оширилаётган ибратли ишлар ҳақида ҳикоя қилинади.

Мазкур китоб ўз вақтида кенг жамоатчиликка тақдим этилди, деб ҳисоблаймиз. Ўз иш жараёнида бу китобдан ижодий фойдаланиб, ёш авлодни педагогик таъсир қанотига олишда, айниқса, ёш тарбиячи-педагоглар китобдан баҳраманд бўлишлари шубҳасиздир.

Кези келганда шуни ҳам айтиш кераки, китобнинг қимматини оширишда, унинг назарий-методик савиясини кўтаришда махсус редакторлик қилган таниқли методист олим Қудрат Аҳмедовнинг муносиб улуши бор.

У. САЛОҲИДДИНОВ.
А. АЛИЕВ.

Спорт

ЧЕМПИОНЛАР ҒАЛАБАСИ

2 июнь куни жаҳон чемпионатида учта ўйин бўлди. 1966 йилги чемпионат ғолиби—Англия терма командаси Руминия футболчилари билан бўлган учрашувда 1:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Гвадалахара шаҳридаги «Халиско» стадионида бўлган бу ўйинни 75 минг киши томоша қилди. Чемпионларнинг марказий ҳужумчиси Херст иккинчи бўлимнинг 20-минутида рақиблар дарвозасини аниқ мўлжалга олди.

Икки марта жаҳон чемпиони бўлган Уругвай командаси ҳам турнирни ғалаба билан бошлади. Уругвайликлар Исроил футболчилари дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритдилар.

Болгария—Перу ўйини кутилмаган натижа билан тугади. Болгария терма командаси учрашувда 2:0 ҳисобида олдинда бораётган эди. Перу футболчилари кетма-кет учта тўп киритиб, кескин жангда ғолиб бўлдилар.

Кеча тунда Бельгия—Салвадор, Италия—Швеция, Чехословакия—Бразилия, Марокаш—ГФР командалари учрашди. Чехословакия — Бразилия ўйинини бугун кечқурун телевидение орқали кўриш мумкин.

●

СССР КУБОГИ УЧУН

Москва спартакчилари «А» классининг биринчи группасида қатнашувчи «Жальгирис» футболчиларидан 0:1 ҳисобида енгилдилар. Лекин чорак финалга спартакчилар чиқишди. Чунки «Спартак» Вильнюсда ўтган биринчи ўйинда ғалаба қилган эди. Айни чоқда мамлакат чемпионлари СССР терма командаси составига ўз ўйинчиларини юборган. «Динамо» (Тбилиси)—«Торпедо» «Кутаиси) учрашувида ҳисоб очилмади. Бу жуфтликдан ҳам кучли ўйинчиларини Мексикага юборган тбилисиликлар СССР Кубоги учун курашни давом эттириш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

●

ТОШКЕНТЛИК ГИМНАСТИКАЧИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Спорт гимнастикаси бўйича Совет Иттифоқи чемпионати Минск шаҳрида бўлиб ўтди. ВЛКСМнинг XVI съездига бағишлаб ўтказилган бу мусобақада съезд делегатлари бўлган Любовь Бурда (Воронеж) ва Михаил Воронин (Москва) мамлакатнинг абсолют чемпиони олтин медаллари билан тақдирландилар. Тошкентлик ёш гимнастикачи қиз Эльвира Саъдий ҳам катта муваффақиятга эришди. У кўп курашда тўртинчи ўринни эгаллади. Ўзбекистон физкультура институтининг студенти жаҳон чемпионатида қатнашишга жиддий даъвогарлардан бири бўлиб қолди. Эркаклар мусобақасида собиқ ҳамшаҳримиз С. Диомидов ҳам тўртинчи ўринни эгаллади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Г. 1659. ИНДЕКС — 64697. Р. 02575.